

Nr 416.

Av herr **Nordborg**, *angående bemanning av statens isbrytarfartyg helt genom flottans försorg.*

I fråga om militär eller civil bemanning av statens isbrytarfartyg framhöllo 1929 års isbrytarsakkunnige bl. a., att den militära bemanningen ställde sig fördelaktigare ur kostnadssynpunkt samt att för maskinerierna specialutbildad personal lättare kunde erhållas från flottan än från annat håll. Kunde lämplig årsanställd personal ej erhållas, skulle vidare nödfallsåtgärder lättare kunna tillgripas om fartygen hade militär bemanning och omhänderhades av marinens myndigheter.

Enligt de sakkunnigas bemanningsförslag borde bemanningen utgöras av personal, som icke inginge i flottans personalstater, enär dessa icke lämnade tillgång därtill, och skulle för vardera isbrytaren finnas en kärna av årsanställd personal. Bemanningen skulle erhållas genom dels årsanställning av viss personal, dels inkallelse för erforderlig tid av personal å övergångsstat och reservpersonal, dels förhyrning av civil personal, dels förlängd anställning av stamanskap, som varje höst avginge ur flottans tjänst, dels ock genom inkallande av värnpliktiga ur ersättningsreserven.

Den sammanlagda personalen för de båda isbrytarfartygen Ymer och Atle skulle enligt nämnda sakkunniga ställas till förfogande på följande sätt:

	Anställda för:			
	12 mån.	8 mån.	3 mån.	2 mån.
Officerare, stam	1	1	1	—
Officerare, reserv	—	1	—	3
Underofficerare eller flaggkorpraler, däcksavd.	1	2	2	1
D:o, maskinavd.	7	4 ¹	—	3
Manskap, däcks- och ekonomiavd.	2	} 8 ²	—	7
D:o, maskinavd.	2		—	6
Värnpliktiga	—	16	8	9

Erfarenheten har emellertid visat, att ett så beskaffat anställningssystem med för varje år återkommande särskilda och omfattande åtgärder för ordnandet av bemanningen å statsisbrytarfartygen såväl i och för sig som för därav berörd personal saknar önskvärd stadga. En väsentlig förbättring skulle vinnas om de med här ifrågavarande anställning av personal förenade kostnaderna, vilka f. n. utgå under tionde huvudtiteln, tillgodogjordes flottans anslag med skyldighet för flottan att svara för isbrytarfartygens bemanning. Dock synas de förmåner, som utgå till personalen vid tjänstgöring ombord, vara

¹ Detta antal har senare ökats till 6.

² " " " " " " 10.

av den natur, att härav föranledda kostnader böra bestridas av det å nämnda huvudtitel beräknade anslaget för driften av statsisbrytarna.

Evalveras personalen i ovanstående sammanställning i årsanställd personal, blir resultatet följande, varvid samtidigt anges totala bemanningsbehovet:

	Årsanställd personal	Fullständig bemanning
Officerare, stam och övergångsstat	2	3
Officerare, reserv	1	4
Underofficerare eller flaggkorpraler, stam och övergångsstat	15	22
Stammanskap (korpraler och yrkesutbildade)	12	27
Värnpliktiga	—	33

Det synes i detta sammanhang böra erinras om att tillgången av personal å övergångsstat minskas med varje år, varför snart nog uteslutande personal på stat måste anställas.

Vad beträffar stammanskapet, har detsamma i huvudsak utgjorts av s. k. rekapitulanter, d. v. s. korpraler, vilka efter avslutad anställning vid sjömanskåren i och för tjänstgöring å statsisbrytarna erhållit sin anställning förlängd med 8 månader. Detta system synes innebära vissa fördelar och torde därför böra bibehållas, varför i stället för 12 korpraler under ett år bör beräknas 18 korpraler under 8 månader.

Jag får alltså hemställa,

att statens isbrytarfartyg bemannas helt genom flottans försorg;

att vederbörliga flottans personalstater av denna anledning ökas med följande antal beställningar, nämligen: 1 kapten, 1 löjtnant, 4 flaggunderofficerare, 7 underofficerare av 2. graden, 4 flaggkorpraler och 18 korpraler (under 8 månader);

att anslaget till flottans reservpersonal så beräknas, att erforderlig inkallelse av officerare i reserven för tjänstgöring å statsisbrytarfartygen möjliggöres; samt

att anslaget å tionde huvudtiteln till drift- och underhållskostnader för statens isbrytarfartyg måtte minskas med det för anställning av viss personal å nämnda fartyg avsedda beloppet, dock att från sagda anslag alltjämt måtte utgå de särskilda förmåner, vilka tillkomma personalen vid tjänstgöring ombord.

Stockholm den 21 april 1936.

O. A. Nordborg.